

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 13P/103/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4116208994
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Bezáková
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2016:4116208994.2

Uznesenie

Okresný súd Nitra vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti O.: X., nar. XX.XX.XXXX, O., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, pracovisko Zlaté Moravce, Sládkovičova 3, Zlaté Moravce, ako kolíznym opatrovníkom, dieťa rodičov: matky H. O., nar. 13.XX.XXXX, bytom H. B., N. XX a otca W. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. B. t. č. bytom N. XXX, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia o zákaze priblíženia sa otca k maloletým deťom a o návrhu kolízneho opatrovníka na nariadenie predbežného opatrenia o dočasnú úpravu styku otca s maloletými deťmi a určenia vyživovacej povinnosti otca, takto

rozhodol:

Súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietá.

Súd návrh kolízneho opatrovníka v časti úpravy styku otca s maloletými deťmi zamietá.

Súd nariaďuje otcovi, aby platil výživné na maloleté deti O.: X., nar. XX.XX.XXXX, O., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa jednotlivo vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky, až do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod spisovou značkou 13P/63/2016.

Súd nariaďuje z úradnej povinnosti predbežné opatrenie v nasledujúcom znení: Súd ukladá otcovi, aby sa zdržal výkonu práva styku s maloletými deťmi O.: X., nar. XX.XX.XXXX, O., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 13P/63/2016.

odôvodnenie:

Dňa 11.04.2016 podala matka návrh na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd nariadil otcovi zákaz približovať sa k mal. deťom O.: X., nar. XX.XX.XXXX, O., nar. XX.XX.XXXX a O., nar. XX.XX.XXXX na vzdialenosť kratšiu ako 50 m na dobu do právoplatného rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov v konaní o rozvod manželstva vedenom pod sp. zn. 13P/63/2016. Svoj návrh odôvodnila tým, že na základe jej návrhu prebieha na tunajšom súde konanie o rozvod manželstva. V čase podania návrhu na rozvod manželstva bol otec hospitalizovaný na psychiatrickom oddelení FN v Nitre, z ktorého bol prepustený a od 29.02.2016 jej začal vyvolávať, vyčkávať ju pred domom jej rodičov, hľadať ju aj deti po Zlatých Moravciach a vraj sa vyhráza že ju zabije. Odporca je psychiatrický pacient, ktorý počas manželstva viac rokov fyzicky aj psychicky ubližoval jej aj jej deťom. Sústavne berie a požíva alkoholické nápoje. Má obavu že by ublížil najmä deťom a preto považuje za potrebné, aby súd nariadil predbežné opatrenie v záujme ochrany ich života, zdravia a zdravého vývoja. Deti sa otca vzhľadom na jeho správanie boja a nechcú sa s ním stretávať. Otec je aj trestne stíhaný a bol vydaný príkaz na vyšetrovanie jeho duševného stavu.

Dňa 02.03.2016 bol Okresnému súdu Nitra doručený návrh matky na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti k mal. deťom pochádzajúcim z manželstva na čas po rozvode manželstva. Vo svojom návrhu matka uviedla aj skutočnosti, že otec býval často pod vplyvom alkoholu. Pod jeho vplyvom sa správal agresívne, ponižoval ju, dokonca ju aj fyzicky napadol. Fyzicky napadol aj mal. X., X. a syn O. navštevujú psychologické poradenstvo a mal. O. navštevuje psychiatricku. Absolvoval v roku 2015 aj psychiatrické liečenie v PN Veľké Zálužie. Po jeho návrate sa jeho správanie na určitý čas stabilizovalo, neskôr začal zapíjať lieky alkoholom. Otec deti uráža, nadáva im a deti s ním odmietajú už byť, začali sa ho báť. Nežijú v spoločnej domácnosti od 29.02.2016.

Dňa 09.05.2016 vo svojom vyjadrení zo dňa 03.05.2016 požiadal kolízny opatrovník o dočasné upravenie styku otca s mal. deťmi tak, že sa bude s nimi otec stretávať každú párnú sobotu, v čase od 15:00 hod. do 17:00 hod. v prítomnosti matky mal. detí, pred bytovým domom v mieste bydliska matky mal. detí. Zároveň v návrhu žiadali nariadiť predbežné opatrenie, v ktorom by súd uložil povinnosť prispievať na výživu mal. detí výživným vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaplatené nepľogeté dieťa alebo na nezaplatené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa jednotlivo vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred k rukám matky.

Zo správy ÚPSVaR Nitra, pracovisko Zlaté Moravce zo správy z pohovoru s mal. deťmi zo dňa 22.04.2016 súd zistil, že v súčasnosti bývajú deti s matkou v 1-izbovom byte v podnájme. V súčasnosti nie sú s otcom v kontakte. Všetky tri deti verbalizovali strach a obavu z otca, nechcú sa s ním stretnúť. Najstaršia X. uviedla, že bývala prítomná pri hádkach rodičov, videla ako otec matke vykrútil ruku, vyhrážal sa jej. Stalo sa že ju vybil varechou, chcel jej vyhodiť andulky z okna, lámal hračky a niekedy doma požíval alkohol.

Z vyjadrenia ÚPSVaR Nitra, pracovisko Zlaté Moravce zo dňa 03.05.2016 súd zistil, že spisovú dokumentáciu mal. detí O. vedú na oddelení SPODaSK od apríla 2014 z dôvodu riešenia konfliktných vzťahov medzi manželmi, zapríčinených alkoholizmom s agresívnymi prejavmi u otca mal. detí a stratou zamestnania. Poskytnuté sociálne poradenstvo a nasmerovanie otca na odbornú pomoc v psychiatrickej ambulancii MUDr. M. na určitý čas situáciu v rodine upokojilo. V máji 2015 bol však matkou podaný návrh na rozvod manželstva, nakoľko bola situácia z pohľadu matky a mal. detí už neprijateľná. Návrh bol však matkou vzatý v 08/2015 späť, po tom ako otec absolvoval psychiatrické liečenie. Otec sa opätovne rozpil a spolužitie manželov bolo ukončené. Otec verbalizuje snahu o udržanie rodiny avšak diagnostikovaná psychická porucha v spojení so zneužívaním alkoholu spôsobujú nekontrolovateľné zmeny v jeho správaní. V súčasnosti žijú deti s matkou, v jej starostlivosti sa nezaznamenali žiadne nedostatky a matka zabezpečuje všetky ich potreby.

Na Okresnom súde Nitra je vedené konanie pod sp. zn. 13P/63/2016 o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti k mal. deťom O. na čas po rozvode manželstva. Dňa 26.04.2016 sa konalo pojednávanie na ktorom matka uviedla, že otec vo zvýšenej miere od roku 2011 požíva alkohol. Už v roku 2014 musela po jeho fyzickom útoku vyhľadať zdravotnú pomoc a podala na neho trestné oznámenie, ktoré skončila na priestupkovom konaní. Otec nadával deťom, bil ich po zadku, po chrbte. Keď tomu chcela zabrániť, správal sa verbálne agresívne aj voči nej. Často musela s deťmi z domu odísť. V 02/2016 situácia vyvrcholila, otec ju škrtil a bola nútená s deťmi odísť zo spoločného prenájmu. Matka vo svojej výpovedi neuviedla, že by otec neprispieval na výživu detí. Príjem matky tvorí rodičovský príspevok vo výške 203,20 eura, poberá PND 70,56 eura mesačne a má príjem z dohody o pracovnej činnosti vo výške 50-60 eur mesačne, iný príjem nemá a je nemajetná. Pojednávania sa otec nezúčastnil, konanie nie je právoplatne skončené.

Z listinných dôkazov predložených v konaní o rozvod manželstva účastníkov konania, zo správy MUD. B. M., psychiatra súd zistil, že otec je aktuálne v liečbe od 18.05.2015 doteraz. Spolupráca je sriedavá, bol opakovane aj psychiatricky hospitalizovaný, keď mal v ebríete suicidálne vyhrážky a zhoršovali sa manželské nezhody. Na ambulancii s pacientom neboli výraznejšie problémy, na kontroly sa dostavoval. Zo správy ÚPSVaR Nitra súd zistil, že otec je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 20.04.2016 a z ÚPSVaR spolupracuje. Na Okresnom riaditeľstve PZ v Nitre, odbor kriminálnej polície Nitra je vedené trestné konanie - začaté trestné stíhanie za prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 pís. a) pís. b) Trestného zákona na skutkovom základe, že sa dňa 23.02.2016 v Zlatých Moravciach vyhrážal neznámy páchatel' poškodenej - matke a to tým spôsobom, že ju chytil pod krk, pričom jej povedal "keď si so sebou zoberieš osobné veci, tak ťa podrežem a celú tvoju skurvenú

rodinu" čím u poškodenej - matky, vzbudil dôvodnú obavu o svoj život a zdravie naplnením vyhrážok. Konanie nie je skončené s tým, že bol do konania pribratý znalec z odvetvia psychiatrie za účelom zistenia duševného stavu obvineného - otca. Otec bol vypočutý v tomto konaní a uviedol, že v súčasnosti lieky neužíva a to vedome. V čase výsluchu otca bol u otca zistený alkohol v hodnote 0,60 mg./L. Podľa pokynu Okresného prokurátora v Nitre bola trestná vec vrátená Okresnému riaditeľstvu v PZ v Nitre z dôvodu, že z výpovede poškodenej - matky, vyplýva podozrenie, že konanie otca napĺňa znaky zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) trestného zákona.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.), ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne vydá predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 75 ods. 2 O. s. p. návrh má okrem náležitosti návrhu podľa § 79 ods. 1 O. s. p. obsahovať opisanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich vydanie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa: ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo značenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 76 ods.1 O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby

- a) platil výživné v nevyhnutnej miere;
- b) odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd; alebo do striedavej osobnej starostlivosti
- c) poskytol aspoň časť pracovnej odmeny, ak ide o trvanie pracovného pomeru a navrhovateľ zo závažných dôvodov nepracuje;
- d) zložil peňažnú sumu alebo vec do úschovy na súde;
- e) nenakladal s určitými vecami alebo právami;
- f) niečo vykonal, niečoho sa zdržal alebo niečo znášal,
- g) nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia,
- h) nevstupoval alebo iba obmedzene vstupoval do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu ohrozuje,
- i) písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktoval osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takýmto konaním ohrozená,
- j) sa na určenú vzdialenosť nepribližoval, alebo iba obmedzene približoval k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jeho konaním ohrozená.
- k) sa zdržal konania, ktorým porušuje alebo ohrozuje právo duševného vlastníctva.

Predbežným opatrením súd poskytuje dočasnú ochranu právam a právom chráneným záujmom účastníkov a zabezpečuje úpravu stavu pomerov tak, aby svojím rozhodnutím sledoval ako prvoradý záujem maloletého dieťaťa, ktorého sa toto rozhodnutie súd bezprostredne dotýka.

Nariadenie predbežného opatrenia má dočasný charakter. Pri nariadovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení. V dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky tie skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia o veci, a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie (§ 120 a nasl. O.s.p.). Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou

situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Podľa § 75 ods. 6 O.s.p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez vylučenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Právo na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom a absencia výchovného pôsobenia jedného z rodičov môže mať v budúcnosti negatívny dopad na harmonický vývoj osobnosti maloletých detí, avšak so zreteľom na situáciu v rodine maloletých detí O., vzhľadom na popísané správanie sa otca nielen k manželke - matke ale hlavne vo vzťahu k maloletým deťom, jeho problémami s alkoholom ako aj neliečenia jeho psychiatrickej diagnózy (otec lieky predpísané lieky neužíva- výpoveď otca na polícii), prebiehajúceho trestného konania (možnosť resp. podozrenie zo spáchania zločinu týrania blízkej a zverenej osoby) je najvhodnejšie stabilizovať vzniknutú situáciu tak, že otec sa nebude sťkať s maloletými deťmi do skončenia konania o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode manželstva. Všetky maloleté deti prezentovali strach a obavu s otca a z jeho správania. K nariadeniu predbežného opatrenia stačí existencia dôvodnej obavy, že by mohlo dôjsť k neprimeranému zásahu alebo k ohrozeniu záujmov maloletých detí. Vychádzajúc zo zistení, že maloleté deti prežili opakovane stresové situácie, zapríčinené správaním sa otca pod vplyvom alkoholu, ktoré môžu mať negatívny dopad na ich fyzický a psychický vývoj v budúcnosti, rovnako nezastabilizovaný psychický zdravotný stav otca detí, potvrdzujú existenciu obavy, že môže dôjsť k ohrozeniu záujmov maloletých detí a preto súd nariadil predbežné opatrenie na základe ktorého sa otec zdrží výkonu práva styku s maloletými deťmi O. do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 13P/63/2016. Spoľahlivé poznanie skutočností, či styk rodiča s dieťaťom ohrozuje jeho fyzické a psychické zdravie vyžaduje spravidla spoluprácu súdu s odborníkmi z iných vedných odborov a súd pred rozhodnutím vo veci samej má možnosť si zabezpečiť si podrobné lekárske správy o zdravotnom stave detí, prípadne nariadiť znalecké dokazovanie z odboru pedopsychológie.

Návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia vo veci uloženia zákazu otcovi približovať sa k mal. deťom O. na vzdialenosť kratšiu ako 50 m súd zamietol, pretože za súčasnej situácie sa javí súdom nariadené predbežné opatrenia ako lepšie zabezpečenie ochrany práv a záujmov maloletých detí ako úprava navrhovaná matkou. V konaní nebolo zatiaľ preukázané, že by otec v súčasnosti ohrozoval fyzickú a duševnú integritu detí. Otec sa kontaktu s deťmi nedomáhal od napokon od 02/2016. Z uvedeného dôvodu ako aj z vyššie uvedených skutočností (obava detí z otca, jeho psychické problémy a požívanie alkoholu) súd zamietol aj návrh na nariadenie predbežného opatrenia kolízneho opatrovníka, ktorý žiadal dočasne upraviť styk otca a maloletých detí za prítomnosti matky. Stretávanie sa dieťaťa a rodiča, ktorý nezabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa, je právom nie povinnosť tohto rodiča. Otcovi tak nie je možné predbežným opatrením konkrétne stanoviť rozsah stretávania sa s deťmi, pokiaľ nie je z jeho správania zrejmé, že chce toto právo aj realizovať. Obmedzenie práva otca na styk s deťmi spočívajúce v nariadení súdu, aby sa jeho výkonu otec zdržal, je opatrením preventívnym, pretože pri jeho výkone by mohlo dôjsť k ohrozeniu záujmov maloletých detí.

Súd na základe návrhu kolízneho opatrovníka nariadil predbežné opatrenie, ktorým nariadil otcovi povinnosť platiť výživné na maloleté deti vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne na každé dieťa. Otec si po rozchode rodičov neplní svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť voči deťom, na deti neprispieva. V súčasnosti je otec nezamestnaný, jeho príjem doposiaľ nebol v konaní preukázaný. Keďže zatiaľ nebolo vykonané dokazovanie na preukázanie majetkových pomerov otca maloletých detí, neboli zisťované zárobkové možnosti a s prihliadnutím na nepriaznivú finančnú situáciu matky, súd uložil otcovi povinnosť platiť výživné v nevyhnutnej miere v zmysle ustanovenie § 76 ods. 1 pís. a) O.s.p. Po zistení a preukázaní zárobkových a majetkových pomerov, schopností a možností otca, súd určí otcovi výživné zodpovedajúce zisteným skutočnostiam a zodpovedajúce všetkým, nielen nevyhnutným potrebám maloletých detí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Nitre.

Podľa § 205 ods. 1/ O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach /§ 42 ods. 3/ uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2/ O. s. p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c/ súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d/ súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené /§ 205a/,
- f/ rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.